

Kaštie Strážky

Obec Strážky vznikla v druhej polovici 12. storočia. Najstaršou písomnou zmienkou o tomto sídle je donačná listina Bela IV. Z roku 1251. Prvou známou šľachtickou rodinou vlastnícou Strážky bola rodina Berzeviczyovcov, ktorá ju získala na začiatku 14. storočia od kráľa Karola Róberta. V roku 1556 sa novým majiteľom stal Marko-Horvath-Stansith de Gradec. Jedným z najvýznamnejších členov tejto chorvátskej rodiny bol Gregor. Prebudoval kaštieľ v renesančnom štýle, založil v ňom latinskú humanistickú školu a knižnicu. Horvath-Stansithovci vlastnili kaštieľ do roku 1801, kedy sa novými majiteľmi Strážok stali Szirmayovci. V druhej polovici 19. storočia vlastnili kaštieľ Mednyánszki a nakoniec aj Czöbelovci, ktorí kaštieľ užívali do r. 1945. Po smrti Margity Czöbelovej (1972), poslednej majiteľky prešiel objekt do správy Slovenskej národnej galérie. Po dlhých rekonštrukčných prácach bol v roku 1991 sprístupnený verejnosti, ktorá tu má možnosť zhladať nielenko stálych expozícií. Okrem expozície venovanej výnimočnej maliarskej osobnosti Ladislava Mednyánszkeho je tu prístupná aj expozícia historického nábytku, interiérových predmetov, pôvodná humanistická knižnica a expozícia portrétu 17.-19. storočia. Sú so sebou kaštieľ a aj anglický park..

Das Schloss Nehre / Strážky

Die Ortschaft Strážky entstand in der zweiten Hälfte des 12. Jahrhunderts. Die älteste erhaltene schriftliche Erwähnung dieser Ortschaft ist die Schenkungsurkunde von Bela IV. Aus dem Jahre 1251. Die erste bekannte Adelsfamilie, der Strážky gehörte, waren die Berzeviczys, die es zu Beginn des 14. Jahrhunderts von König Karl Robert erhielten. 1556 wurde Marko Horvath-Stansith de Gradec neuer Eigentümer von Strážky. Einer der bedeutendsten Mitglieder dieser kroatischen Familie war Gregor Horvath-Stansith. Er ließ das Schloss im Renaissance-Stil umbauen, gründete dort eine humanistische Lateinschule und eine Bibliothek. Die Horvath-Stansiths besaßen das Schloss bis zum Jahre 1801, als die Szirmays seine neuen Eigentümer wurden. In der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts gehörte es den Mednyánszky und schließlich den Czöbels, die das Schloss bis 1945 benutzten. Nach dem Tode von Margita Czöbelová jr. (1972), der letzten Benutzerin des Schlosses, ging das Objekt in die Verwaltung der Slowakischen Nationalgalerie über. Nach lang andauernden Rekonstruktionsarbeiten wurde es 1991 der Öffentlichkeit zugänglich gemacht, die hier verschiedene ständige Ausstellungen besichtigen kann. Neben der Exposition, die der außergewöhnlichen Malerpersönlichkeit Ladislav Mednyánszky gewidmet ist, gibt es hier auch eine Ausstellung historischer Möbel und Gegenstände der Inneneinrichtung, die ursprüngliche humanistische Bibliothek und eine Porträtausstellung vom 17.-19. Jahrhundert. Das Schloss enthält auch einen englischen Park.

The Strážky Castle

The village of Strážky was founded in the late 12th century. The oldest preserved documentary evidence of this village is a deed of donation by King Adalbert IV dated 1251. The first better-known aristocratic owners of Strážky were the Berzeviczy family, who acquired it from King Charles Robert in the early 14th century. In 1556 the new owner was Marko Horvath-Stansith de Gradec. One of the most important members of this Croatian family was Gregor Horvath-Stansith. He had the house rebuilt in Renaissance style, and set up a Latin-medium school of humanities and a library. The Horvath-Stansith owned the stately home until 1801, when the Szirmay family became the new owners of Strážky. In the late 19th century the house became the property of the Mednyánszki and ultimately the Czöbel family, who lived there until 1945. After the death of the younger Margita Czöbel (1972), the last owner of the stately home, the building came under the administration of the Slovak National Gallery. After many years of reconstruction work it was opened to the public in 1991, offering the opportunity to view several permanent exhibitions. The main art exhibition is devoted to the outstanding painter and personality Ladislav Mednyánszky, but there are also exhibitions of historical furniture and interior ornaments, the original humanities library and an exhibition of portraits from the 17th-19th centuries. The castle also contains an English park.

Kasztel Strážky

Wie Strážky powstała w drugiej połowie 12 wieku. Najstarsze wzmianki pisemne dotyczące tego osiedla jest lista donacyjna Bély IV. Z roku 1251. Pierwszym znanym rodziem szlacheckim posiadającym Strážky był ród Berzeviczów, który uzyskał je w początkach 14 wieku od króla Karola Roberta. W 1556 roku nowym właścicielem posiadłości strażkowskiej został Marko Horvath-Stansith de Gradec. Jednym z najbardziej znaczących członków tego rodu chorwackiego to Grzegorz Horvath-Stansith. Grzegorz przebudował kasztel w stylu renesansowym, założył w nim łaciszko humanistyczne i bibliotekę. Horvath-Stansithowcy posiadali kasztel do roku 1801, kiedy to nowymi właścicielami Staroków stali się Szirmayowcy. W drugiej połowie 19 wieku kasztel posiadali Mednyánszky i w końcu również Czöbelowie, którzy kasztel użytkowali do roku 1945. Po śmierci Margity Czöbelowej mł. (1972), ostatecznie właścicielką kasztelu objęła pod administrację Słowackiej Galerii Narodowej. Po długich pracach rekonstrukcyjnych został w 1991 roku dostępny dla publiczności, która ma tutaj okazję oglądać kilka stałych ekspozycji. Poza ekspozycje poświęcone wybitnej osobowości malarza Ladislava Mednyánszkiego dostępne są również ekspozycje mebli historycznych, przedmiotów wnętrza, pierwotnej biblioteki humanistycznej oraz ekspozycja portretów 17-19 wieku. Kasztel zawiera także park angielski.